"ఎవరా నవ్వింది?" అక్కడ ఎవరూ కనబడక పోవడంతో అడిగాడు పొలం యజమాని.

"భూదేవిని." జవాబు వినిపించింది.

"ఎందుకలా నవ్వావు?" అడిగాడు అతను.

"నీ మాటలకి నవ్వొచ్చి నవ్వాను."

"నా మాటల్లో నీకంతగా ఏం నవ్వు తెప్పించింది?" అడిగాడతను.

"నీ ముత్తాత కూడా నీలాగే ఓ రోజు 'ఈ భూమి నాది' అన్నాడు. నాలో కలిసిపోయాడు. ఆ తర్వాత నీ తాత 'మా నాన్న పోవడంతో ఈ భూమి నాదైంది' అన్నాడు. అయినా నాలో కలిసిపోయాడు. ఆ తర్వాత నీ తండ్రీ అదే మాటని నాలో కలిసిపోయాడు. ఇప్పుడు నువ్వూ అదే మాటంటే నాకు నవ్వొచ్చి నవ్వాను." జవాబు చెప్పింది భూదేవి.

50. గుప్త విజేత

తమ ఊరికి వచ్చిన ఓ మహాత్ముడు ఆత్మసాక్షాత్కారం పొందాడని అంతా చెప్పుకుంటూండటం కొందరు విన్నారు. ఆయన దగ్గరకి వెళ్ళి వారు ప్రశ్నించారు.

"మీరు ఆత్మసాక్షాత్కారం పొందినవారని చాలా మంది అంటున్నారు. అది నిజమా? లేక అబద్ధమా? దయచేసి చెప్పండి."

అందుకాయన చిన్నగా నవ్వి బదులు చెప్పాడు.

"ఈ ప్రపంచంలో సరైన సమాధానం చెప్పలేని ప్రశ్న ఇది."

"ఏం? ఎందుకని?" ప్రశ్నించారు వాళ్ళల్లో ఒకతను.

కొద్ది క్షణాలు ఆయన మౌనంగా వుండిపోయాడు. ఆయన ఏం జవాబు చెప్తాడా అని అంతా ఎదురుచూడసాగారు. తననా ప్రశ్న అడిగిన అందరివంకా చూస్తూ జవాబు చెప్పాడాయన.

"ఆత్మ సాక్షాత్కారం పొందిన ఎవరయినా అబద్ధం చెప్పరు కాబట్టి దాన్ని తాము పొందలేదని చెప్పరు. అలాగే వారు స్వంత గొప్పలు కూడా చెప్పుకోరు కాబట్టి తాము పొందామనీ చెప్పరు. మీ ప్రశ్నకి వారు మౌనంగా వుంటారు కాబట్టి మీకు అలాంటి వారినించి సరైన జవాబు రాదు. వస్తే మాత్రం వారు అబద్ధం చెప్పినట్లవుతుంది."

51. అసలైన బేంక్

18వ శతాబ్దంలో కలకత్తాలోని ఓ ప్రధాన వీధిలో నడుస్తున్న ఒక ఇండియన్‌కి ఓ పెద్ద భవంతి కనిపించింది. అందులోకి చాలామంది తెల్లవాళ్ళు వెళ్తూ వస్తూండటం చూసి ఆ బిల్డింగ్‌లో ఏం వుందని ఓ తెల్లవాణ్ణి అడిగాడు.

"అందులో బేంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లండ్ ఉంది. తెల్లవాళ్ళు అందులో డబ్బు దాచుకుంటారు. వడ్డీతో సహా ఆ డబ్బుని ఎప్పుడైనా వెనక్కి తిరిగి తీసుకోవచ్చు. మీ అనాగరికులకి ఇలాంటి బేంక్ లేదు." జవాబు చెప్పాడతను.

ఇండియన్ వెంటనే చెప్పాడు.

"నిజమే. మా తండాలో మాకు ఇలాంటి బేంక్ లేదు. కానీ, మాదగ్గర ఎక్కువ డబ్బు కానీ, ఆహార పదార్థాలు, మందులు లేదా దుస్తులు కాని ఉన్నప్పుడు వాటిని అవి లేని ఇతర తండాల వారికి ఇచ్చేస్తాము. అప్పుడు మా హృదయాలు ఎంతో తృప్తిగా, ఆనందంగా ఉంటాయి. మా దగ్గర లేనప్పుడు ఆ ఇతర తండాలవారు తిరిగి మాకు అదే విధమైన సహాయం చేస్తూంటారు. మేం ఇతరులకి ఇవ్వడమే మా బేంక్." చెప్పాడతను.

52. ఉప్పులా వుండు

"స్వామీ. నాలో దేవుడున్నాడు కదా?"

"అవును."

"అలా అయితే నేనే ఆ దేవుడని తెలుసుకోవడం ఎలా?"

"ఏముంది? ఉప్పులా వుండు చాలు."

"అర్థం కాలేదు స్వామీ."

ఏదీ పాడవకుండా ఉప్పు ఎలా కాపాడుతుందో అలా లోకుల మలినాలని నువ్వు ప్రక్షాళన చేయాలి. ఆ ప్రయత్నంలో రుచిని ఇచ్చే ఉప్పులా నీమాటలు, చేతల మీద వాళ్ళకి రుచి ఏర్పడాలి. ఉప్పు మితంగా వాడితేనే ఎలా రుచినిస్తుందో అలా నీ మాటలు కూడా మితంగానే ఉండాలి. అంతేకాక ఉప్పు విశ్వాసానికి గుర్తు. సదా పరమాత్మ మీద విశ్వాసంతో ఉండాలి. ఉప్పులో మలినాలు కలిసినా నీళ్ళతో చేరితే ఆ మలినాలని ఎలా తేలిగ్గా వదిలించుకుంటుందో, అలా భగవద్భక్తితో కలిసి నీలోని మలినాలని విసర్జించాలి."

"ఇప్పుడర్థమైంది స్వామీ."

53. హెచ్చరిక

నయాగరా జలపాతం సమీపంలోని ఓ మంచుశిల మీద ఓ గద్ద కూర్చునివుంది. ప్రవాహంలో ఆ మంచుముక్క వేగంగా జలపాతం వైపు ప్రయాణిస్తోంది. ఇతర పక్షులు, జంతువులు ఆ గద్దకి చేసిన హెచ్చరికలని అది పట్టించుకోలేదు.

"నాకేం భయంలేదు. నాకు శక్తివంతమైన రెక్కలున్నాయి. నేను కూర్చున్నచోటినించి ఎప్పుడైనా ఎగిరిపోగలను." గర్వంగా చెప్పిందా గద్ద.

అకస్మాత్తుగా ఆ మంచుముక్క జలపాతం అంచు దగ్గరకి చేరుకుంది. హోరు విని ఆ గద్ద ప్రమాదం నించి తప్పించుకోడానికి తన రెక్కలని విస్తరించి ఎగరబోయింది. ఐతే, దాని కాళ్ళు అప్పటికే ఆ శిల మీద గడ్డకట్టిన మంచులో కూరుకుపోవడంతో దాన్నించి విడివడలేదు.

ఇంకా ఎక్కువ చెప్పాలా? ఇలాగే మనలో చాలామంది 'పాపం' లో చిక్కుకోం అనుకుంటూ ఎన్నో పనులు చేస్తూ, చివరికి దాని యొక్క పరిణామాలనించి విడివడలేక కష్టాలు అనుభవిస్తున్నాం."

54. (అ)జ్ఞాని

ముఖాన తేజస్సు ఉట్టిపడే ఓ గురువు దర్శనార్థం వచ్చిన వారు తమకి ఏదైనా మంచి విషయాలు బోధించమని ప్రార్థించారు.

"ఏం వింటారు? నా మాటలు కప్పల బెకబెకలతో సమానం." నవ్వుతూ చెప్పాడాయన.

వాళ్ళల్లో శాస్త్రాలు చదువుకున్న ఓ పండితుడు వున్నాడు. అతను వెంటనే గురువుకి నమస్కరించి చెప్పాడు.

"స్వామీ! మీ బెకబెకలేగా మాలాంటి అజ్ఞానులకి ముక్తిదాయకం. అవే చెప్పండి."

తన మాటల్లోని అర్థం తెలీక తనవంక విస్మయంగా చూసే మిగిలిన వారివంక చూసి ఆ పండితుడు ఇలా వివరించాడు.

"ఉపనిషత్తులన్నిటిలో ఆఖరిది మాండూక్యోపనిషత్తు. సంస్కృతంలో మండూకం అంటే కప్ప అని అర్థం. ప్రాపంచిక సుఖాల వెంట పరుగులు తీసే అజ్ఞానులకి దాన్ని గురువు బోధిస్తే, అది కప్పల బెకబెకల్లా శ్రావ్యంగా వుండదు. కాని కప్పల బెకబెకలని విని ఆనందించేవారూ ఈలోకంలో వున్నారు. వారు రైతులు. వర్షం రాబోయే సూచనగా కప్పలు అరుస్తాయి. అదేవిధంగా జ్ఞానాన్ని కోరే సాధకులకి గురువాక్యాలు అమృతతుల్యంగా వుంటాయి."

వారంతా గురువు చేసిన ఆధ్యాత్మిక బోధనలని శ్రద్ధగా విని అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నం చేసారు.

55. ఏది సుఖం?

ఓ భగవత్ భక్తుడు దేవుడి మీది వ్యామోహంతో ఓ కొండమీద చిన్న కుటీరాన్ని వేసుకుని ప్రశాంతంగా జీవిస్తున్నాడు. ఓ రోజు పెనుగాలికి దాని కప్పు ఎగిరిపోయే ప్రమాదం కలిగింది. దాంతో ఆ భక్తుడు వెంటనే శాంతించవలసిందిగా వాయుదేవుడ్ని ప్రార్థించాడు. అయినా ఫలితం లేకపోవడంతో అతను వాయుదేవుడి కుమారుడైన ఆంజనేయుడ్ని సహాయపడవలసిందిగా ప్రార్థించాడు. అయినా సహాయం అందకపోవడంతో, ఎవరి మాటని హనుమంతుడు జవదాటడో ఆ రాముడ్ని, వాయుదేవుడ్ని ప్రశాంతంగా వుండమని తన బంటుకి చెప్పమని ప్రార్థించాడు.

అయినా గాలి ఉధృతం తగ్గకపోవడంతో రాముడు తన ప్రాణమైన సీత మాట వింటాడని, సీతాదేవిని ప్రార్థించాడు, రాముడితో 'వాయుదేవుడ్ని ప్రశాంతంగా వుండమని తన బంటుకి చెప్పమని.' అయినా ఫలితం లేక అతని కుటీరం కప్పు గాలికి ఎగిరిపోయింది. దాంతో 'పోతే పోనీ' అనుకున్నాడు.

మన దేహం కూడా ఆ భక్తుని కుటీరం లాంటిదే. అది ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎగిరిపోయేదే. దాన్ని పోనీకూడదని ప్రయత్నించే కన్నా, 'వుంటే వుండనీ, పోతే పోనీ' అని నిర్విచారంగా వుండగలగడమే సుఖం.

56. మహాత్ముడు

కొంతకాలం క్రితం భర్త మరణించిన ఓ యువతికి, తమ ఊరికి ఓ మహాత్ముడు వచ్చాడని తెలిసి శివాలయంలో బస చేసిన ఆయన దర్శనార్థం వెళ్ళింది. ఆయన ఆమెని చూడగానే 'దీర్ఘ సుమంగళీ భవ' అని ఆశీర్వదిస్తే ఆమె నిర్ఘాంతపోయి చెప్పింది.

"స్వామీ! నేను అనుకున్నట్లుగా మీరు నిజమైన మహాత్ములు కారు. నా భర్త చాలాకాలం క్రితం సముద్రంలో మునిగి మరణించాడు."

ఆయన బదులు మాట్లాడలేదు.

ఆమె ఇంటికి వెళ్ళేసరికి ఆమె భర్త ఎదురు రావడంతో ఆమె అవాక్కయింది.

"సముద్రంలో నేను ప్రయాణించే ఓడ మునిగింది కాని నేను ఓ చిన్న చెక్క సహాయంతో ఓ ద్వీపం చేరుకుని అక్కడ నించి ఇంకో ఓడలో ఇవాళే వచ్చాను." తన భార్యకి చెప్పాడతను.

ఆమె ఆ మహాత్ముడి మాటల గురించి భర్తతో చెప్పాక, ఇద్దరూ ఆయన దర్శనార్థం వెళ్ళారు.

57. అలవాటు

ఓ బీదవాడు ఓ మహాత్ముడి దగ్గరకి వెళ్ళి తనని ధనవంతుడ్ని చేయమని కోరాడు. ఆయన అతని వంక దయగా చూసి చెప్పాడు.

"ఇక్కడికి ఉత్తరం వైపు ఓ సముద్ర తీరం వుంది. అక్కడ ఇసకలో విలువైన రాళ్ళు దొరుకుతాయి. వాటిని ఏరి, అమ్మి ధనవంతుడివి అవు. అయితే అక్కడ చాలా రాళ్ళు వుంటాయి కాబట్టి ఏది విలువైందో తెలుసుకునే మార్గం ఒకటుంది. విలువైన రాయిని చేతిలోకి తీసుకోగానే అది వేడిగా వుంటుంది. అదీ గుర్తు."

అతను ఆ సముద్రం దగ్గరకి వెళ్ళి రాళ్ళని ఏరసాగాడు. వేడిగా లేని రాళ్ళని తనకి అడ్డంగా వుండకూడదని తక్షణం సముద్రంలోకి గిరాటేయసాగాడు. ఇలా కొన్ని రోజులు గడిచాక అతను ఓ రాయిని చేతిలోకి తీసుకోగానే అది వేడిగా వుండటం గుర్తించాడు.

'ఇప్పటికి విలువైన రాయి దొరికింది' అనుకుంటూ అతను అలవాటుగా దాన్ని కూడా సముద్రంలోకి గిరాటేసాడు.

మనం మన అలవాటుకి ఎంతగా బానిసలమన్నది ఈ కథ ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. ఓ పట్టాన వదలవు కాబట్టి చెడ్డ అలవాట్లని చేసుకోకూడదు.

58. ఆధ్యాత్మిక రహస్యం

ఓసారి రుక్మిణి కృష్ణుడి చేతిలోని వేణువుని చూసి అడిగింది.

"విడవకుండా కృష్ణుడు ఎప్పుడూ నిన్ను తన చేతుల్లోనే వుంచుకుంటాడు కదా. పూర్వ జన్మలో నువ్వు అందుకు ఏం పుణ్యం చేసావు? ఆ రహస్యం నాకు దయచేసి చెప్పు."

అందుకు వేణువు నవ్వి జవాబు చెప్పింది.

"నా లోపల డొల్ల తప్ప ఏం లేదు. ఆ ఏమీ లేకపోవటమే నన్ను నందకిశోరుడికి దగ్గర చేసింది."

ఎవరైతే ప్రాపంచిక విషయాలని మనసులోంచి పూర్తిగా తొలగించుకుని, మనసుని ఖాళీగా వుంచుకుంటారో వారు సర్వాంతర్యామి అయిన ఆ మాధవుడితో సదా ఉండగలుగుతారు.

59. పండు - పచ్చి

ముక్తి మీద మక్కువ కలిగిన ఒకతను అందుకోసం ఓ ఆధ్యాత్మిక గురువుని ఆశ్రయించాడు.

"స్వామీ! నేను ముక్తికి ఎంత దగ్గరలో వున్నాను?" అని అతను తరచు తన గురువుని ప్రశ్నించసాగాడు.

ఓ రోజు గురువుకి ఎవరో తమ తోటలోని సపోటా పళ్ళు తెచ్చిచ్చారు. అవి పచ్చిగా వుండటంతో ఆ గురువు ముక్తి గురించి ప్రశ్నించే శిష్యుడ్ని పిలిచి చెప్పాడు.

"వీటిని బియ్యంలో పండేయి."

శిష్యుడు వాటిని బియ్యంలో కప్పెసాడు. గురువు గంట, గంటకి వెళ్ళి ఆ పళ్ళు పండాయేమోనని బియ్యంలోంచి వాటిని తీసి చూడసాగాడు. ఇది గమనించిన ఆ శిష్యుడు చెప్పాడు.

"స్వామీ! అవి పండటానికి నాలుగైదు రోజులు పడుతుంది. మీరు వాటిని మాటిమాటికీ బయటకి తీసి చూస్తూంటే అవి పండకపోగా కుళ్ళిపోవచ్చు."

"ముక్తి విషయంలో కూడా సరిగ్గా ఇలాగే జరుగుతుంది నాయినా. మనకి ముక్తి మీద కాక, దాన్ని సంపాదించే విధానం మీద ఆసక్తి వుండాలి." చెప్పాడు గురువు.

60. దృష్టికోణం

ఓ ఆశ్రమంలో ఓ గురువు తన శిష్యులకి ఆధ్యాత్మిక శిక్షణని ఇస్తున్నారు. సిగరెట్ తాగే అలవాటున్న ఓ శిష్యుడు చాలాసేపు జరిగే ప్రార్థన సమయంలో సిగరెట్ తాగడానికి గురువుని అనుమతి కోరాడు. ఆయన అందుకు అనుమతిని ఇవ్వకుండా కారణం చెప్పాడు.

"ప్రార్థన చేస్తూ సిగరెట్ తాగడం పాపం కాబట్టి ఆ పని ఎన్నడూ చేయక."

అయితే ప్రార్థన సమయంలో క్లాసులో ఇంకో శిష్యుడు గురువు అనుమతితో సిగరెట్ తాగడం ఇతని కంటపడింది.

"సిగరెట్ తాగడానికి నీకు అనుమతి ఎలా లభించింది?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు ఆ శిష్యుడు.

"నీలా నేను ప్రార్థన సమయంలో సిగరెట్ తాగడానికి అనుమతిని కోరలేదు. సిగరెట్ తాగేప్పుడు దైవ ప్రార్థన చేయడానికి అనుమతిని అడిగాను." వివరించాడా రెండో శిష్యుడు.

ఇదేవిధంగా మన దృష్టికోణంలో చిన్న మార్పు చేసుకుంటే మన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి త్వరితం అవుతుంది.

61. మోక్షం వేగం ఎంత?

ఓ ఆధ్యాత్మికవేత్త బ్రహ్మవిద్య మీద పాఠం చెప్తూ మోక్షం అనేది తృటిలో ఒకేసారి వస్తుందని చెప్పాడు.

"అదెలా సాధ్యం? ఈ సృష్టిలో అన్నీ మెల్లిమెల్లిగా వస్తాయి కదా? పువ్వు తృటిలో విచ్చుకోదు. ధాన్యం తృటిలో పండదు. బిడ్డ తృటిలో పుట్టడు కదా?" ప్రశ్నించాడో శ్రోత.

ఆ ప్రశ్నకి ఆ ఆధ్యాత్మికవేత్త సమాధానం ఇవ్వలేదు. కొద్దిసేపయ్యాక ఆయన అకస్మాత్తుగా లేచి బల్లమీద నిలబడి గట్టిగా అరిచాడు.

"పాము. పాము."

శ్రోతలంతా భయంతో లేచి తలోవైపు పరిగెత్తారు. వెంటనే గురువు ఇలా చెప్పాడు.

"ఆగండాగండి. అది తాడు. పామనుకుని భ్రమపడ్డాను."

దాంతో భయం పోయిన శ్రోతలంతా యధాస్థానాలకి వచ్చి చేరాక గురువు ఇందాక ప్రశ్న అడిగిన శిష్యుడితో చెప్పాడు.

"ఇందాకటి నీ ప్రశ్నకి జవాబు చెప్తాను విను. నీలో పాము భయం తృటిలో కలిగిందా? లేక మెల్లిమెల్లిగా కలిగిందా? అలాగే ఆ భయం తృటిలో పోయిందా? లేక మెల్లిమెల్లిగానా? ముక్తి కూడా ఇలాగే తృటిలో వస్తుంది."

గురువు ఇచ్చిన వివరణతో అతనికి విషయం అర్ధమైంది.

62. స్థిరత్వం

త్వరగా పెరిగే ఓ లత, ఓ కొబ్బరి చెట్టు కాండాన్ని అల్లుకుంది. ఆ కొబ్బరి చెట్టుతో గర్వంగా చెప్పిందది.

"చూడు నేను ఎంత త్వరగా పెరిగి నిన్నంతా అల్లుకున్నానో? మరి నువ్వో? ఓ అంగుళం కూడా పెరగలేదు."

కొబ్బరి చెట్టు చిన్నగా నవ్వి జవాబు చెప్పింది.

"వేలకొద్దీ లతలు నాతో ఇదే మాటన్నాయి. గాలి తాకిడికి అవి వెళ్ళిపోయాయి. నేను మాత్రం బలంగా ఇక్కడే ఉన్నాను."

హిందూ సనాతన ధర్మం ఆ కొబ్బరి చెట్టు లాంటిది.

63. పనిముట్టు

ధ్యాన సాధనలో పడ్డ ఓ శిష్యుడు వేళకి తినక తన శరీరాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయసాగాడు. అది తెలిసి గురువు శిష్యుడితో చెప్పాడు.

"నువ్వు అడవికి వెళ్ళి ఎవరికీ ఉపయోగపడని ఆకునొకదాన్ని తీసుకురా."

ఆ శిష్యుడు ఓ చెట్టు కింద రాలిన ఆకులని ఏరే ఆయుర్వేద వైద్యుడి భార్యని, ఇంధనంగా ఎండుటాకులని ఏరే ముసలావిడని, విస్తరి కుట్టడానికి ఆకులు ఏరే ఆమెని, వంటలోకి వాడటానికి... ఇలా అడవిలోని ప్రతి ఆకునీ ఏరేవాళ్ళని చూసి ఏదీ నిరుపయోగం కాదని తెలుసుకున్నాడు. తిరిగి వస్తూ, ఓ సరస్సులో తేలే ఆకుని తీసుకున్నాడు. కాని, దాని మీద రెండు చీమలుండి తమ ప్రాణాలని కాపాడుకున్నాయి.

శిష్యుడు గురువు దగ్గరకి వెళ్ళి చెప్పాడు.

"స్వామీ. అడవిలోని అన్ని ఆకులూ విలువైనవే. నిరుపయోగమైంది ఒక్కటీ లేదు."

"అడవిలోని ఆకులే విలువైనవయితే, నీ మానవ దేహం ఇంకా ఎంత విలువైందో తెలుసుకో. ఇది మోక్షాన్నిచ్చే పనిముట్టు. దాన్ని నువ్వు జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం వుంది."

దాంతో శిష్యుడికి తన తప్పిదం తెలిసివచ్చి ఆ తర్వాత వేళకి ఆహారం తింటూ జాగ్రత్తగా జీవించసాగాడు.

64. గీత దాటక

మీరు వాహనం డ్రైవ్ చేసుకుంటూ వెళ్తూన్నప్పుడు, రోడ్డు మధ్యగల తన సరిహద్దు గీతని దాటి అవతలివైపు నించి వచ్చే వాహనం మీ దారిలో వస్తే ఏమవుతుందో తెలుసా?

అందరు డ్రైవర్లూ ఇలా రారు. ఆల్కహాల్ మత్తు, అలసట, నిద్ర రావడం, తుమ్మడం లాంటి వాటివల్ల, ఎదుటి నించి వచ్చే వాహనం అకస్మాత్తుగా మన వాహనానికి అడ్డు వచ్చి ప్రమాదం కలిగించవచ్చు.

'నువ్వు గీతకి అటుంటే, నేను గీతకి ఇటుంటా' అన్న నియమాన్ని పాటిస్తే ఎవరికీ ఏంకాదు. మనం నిత్య జీవితంలో కూడా ఈ ఆదర్శాన్ని అన్నిట్లోనూ పాటిస్తే గొడవే వుండదు.

ఇతరుల గురించిన వదంతులు, చెడు మాటలు మాట్లాడటం ఈ గీత దాటడం లాంటివే. ఎప్పటికైనా వాటి ఫలితం మనం పొందక మానం.

దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అని, 'ఇతరులకి నువ్వేం చేస్తే దాన్ని నువ్వు తిరిగి పొందుతావు.' అని మన సనాతన ధర్మం చెప్తోంది.

65. పునర్జన్మ

ఓ ఆధ్యాత్మిక గురువు తమ ఊరు వచ్చాడని తెలిసి ఒకతను ఆయన దర్శనానికి వెళ్ళాడు.

"అయ్యా! నాదో సందేహం. పునర్జన్మలు ఉన్నాయా? లేవా?" ప్రశ్నించాడతను.

"ఉన్నాయి." గురువు జవాబు చెప్పాడు.

"ఉంటే మరి నా గత జన్మ నాకు గుర్తులేదే?" ప్రశ్నించాడు అతను.

"నువ్వు పుట్టాక మొదటిసారి కళ్ళు తెరిచి ఏదో ఒకటి చూసావు కదా. అదేమిటో చెప్పు." ఠక్కున అడిగాడు గురువు.

"గుర్తు లేదు."జవాబు చెప్పాడతను.

"కిందటి మంగళవారం ఈ టైంలో నువ్వేంచేస్తున్నావో చెప్పు."

అతను సమాధానం చెప్పలేక పోయాడు.

"పోనీ నిన్న ఉదయం అన్నంలో నువ్వు కలుపుకున్న రెండో ఐటం ఏమిటి?"మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు గురువు.

అదీ అతనికి గుర్తులేదు.

"పునర్జన్మ ఎంత సహజమో మరుపు కూడా అంతే సహజం కాబట్టి నీకు నీ పునర్జన్మలేం గుర్తు లేవు." గురువు వివరించాడు.

66. ఆధారం-పరిణామం

శాస్త్రవేత్తలు సాధారణంగా నాస్తికులై ఉంటారు కదా. ఓ శాస్త్రవేత్తకి దేవుడంటే నమ్మకం లేదు. ఓ సారి అతను ఓ దైవభక్తుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. అతనింట్లో ప్లాస్టిక్‌తో చేసిన ఓ గ్లోబ్‌ని చూసి ఆసక్తిగా అడిగాడు శాస్త్రవేత్త.

"బావుంది. ఏ దేశంలో తయారైందిది? చైనాలోనా?"

"లేదు. దానంతట అదే తయారైందిది." జవాబు చెప్పాడా భక్తుడు.

"అదెలా సాధ్యం? ఏ వస్తువైనా ఎవరూ లేకుండా దానంతట అదే ఎలా తయారవుతుంది? ఆధారం లేకుండా పరిణామం అసాధ్యం అని భౌతిక శాస్త్ర సూత్రం." చెప్పాడా శాస్త్రవేత్త.

"సృష్టికర్త లేకుండా ఈ సృష్టి సాధ్యం అయిందని కదా మీ నాస్తికుల వాదన? అదే సూత్రంతో ఈ భూగోళం కూడా తయారైంది."నవ్వుతూ చెప్పాడా భక్తుడు.

67. ప్రపంచాన్ని బాగుచేయడం ఎలా?

శివాజీ సైన్యంలోని ఓ జనరల్ ఓసారి సమర్ధ రామదాసుకి నమస్కరించి వినయంగా అడిగాడు.

"స్వామీ! నాకు ఈ ప్రపంచం మొత్తం బాగుచెయ్యాలని వుంది. దానికి మంచి దారి ఏది?"

"అది చాలా తేలికయిన పని. ఈ ప్రపంచం మొత్తం బాగవాలి అంటే ముందుగా నీ దేశం మొత్తం బాగవ్వాలి. నీ దేశం మొత్తం బాగవ్వాలి అంటే ముందుగా నీ వూరు మొత్తం బాగవ్వాలి. నీ వూరు మొత్తం బాగవ్వాలి అంటే ముందుగా నీ కుటుంబం మొత్తం బాగవ్వాలి. నీ కుటుంబం మొత్తం బాగవ్వాలి అంటే ముందుగా నువ్వు మొత్తం బాగవ్వాలి." నవ్వుతూ జవాబు చెప్పాడు సమర్థ రామదాసు.

68. తత్త్వ బోధ

ఓ ఉత్తమ సన్న్యాసిని తనింటికి భిక్షకి పిలిచాడో గృహస్థు. ఆ రోజు టి.విలో ఇండియా-పాకిస్థాన్‌ల మధ్య జరిగే క్రికెట్ ఆటని ప్రసారం చేస్తున్నారు. ఇండియా ఆటగాళ్ళు బాగా ఆడినప్పుడు ఇంటిల్లి పాది ఆనందంగా చప్పట్లు కొడుతూ, పాకిస్థాన్ వాళ్ళు బాగా ఆడినప్పుడు నిస్పృహ చెందసాగారు. కాని ఆ సన్న్యాసి మాత్రం పాకిస్థాన్ వాళ్ళు బాగా ఆడినా కూడా ఆనందంగా చప్పట్లు కొట్టసాగాడు.

"ఇదేమిటి స్వామి? మీరు ఇండియన్, పైగా హిందువు అయివుండి కూడా, పరాయి మతస్థుల ఆటని మెచ్చుకుంటున్నారేమిటి?" గృహస్థు ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"నేను ఆటగాళ్ళల్లోని నైపుణ్యాన్ని మెచ్చుకుంటున్నాను తప్ప ఆటగాళ్ళని కాదు. అలాగే ప్రపంచంలోని మనుషుల చర్యలన్నిటినీ దైవలీలగా భావించి మెచ్చుకోవాలి తప్ప వాళ్ళ మీద రాగద్వేషాలని ఏర్పరుచుకోకూడదు. ఇందువల్ల కర్మబంధంలో చిక్కుకోం. మీ ఇంట్లో భిక్షచేసినందుకు గాను నేను బోధించే తత్త్వ బోధ ఇది." చెప్పాడా సన్న్యాసి.

69. ధ్యానం అంటే?

వందల కొద్దీ బౌద్ధ సన్న్యాసులు నివశించే ఓ బౌద్ధారామాన్ని ఓ చైనీస్ రాజు సందర్శించాడు. వారు నిద్రించే, వంటచేసే, భోజనాలు చేసే, సత్సంగం జరుపుకునే భవంతులన్నీ ఆ రాజుకి చూపించారు. ఐతే ఓ భవంతి గురించి ఏం చెప్పకపోవడంతో రాజు ఆసక్తిగా సన్న్యాసులు అందులో ఏం చేస్తారని అడిగాడు.

"అందులో ఏం చేయరు." జవాబు చెప్పాడు గురువు.

అందులోకి వెళ్ళిన రాజుకి కళ్ళు మూసుకుని ధ్యానం చేస్తున్న బౌద్ధ సన్న్యాసులు కనబడటంతో అడిగాడు.

"మీరు అబద్ధం చెప్తారే? ఇక్కడంతా ధ్యానం చేస్తున్నారు కదా?"

"మీరు చూసింది తప్పు. సన్న్యాసులు శరీరంతో కాని, మనసుతో కాని ఏ పనీ చేయని చోటిది. వారంతా తమ స్వస్థితిలో వుంటారంతే." వివరించాడు గురువు.

70. ఈశ్వరుడు

ఆదిశంకరాచార్య పరంపరలోని ఓ గురువు తన శిష్యులకి అద్వైత పాఠాన్ని బోధిస్తున్నాడు. ఆ సందర్భంగా భగవద్గీతలోని ఓ శ్లోకాన్ని చదివాడాయన.

"ఈశ్వర సర్వ భూతానాం హృద్దేశేర్జున... అంటే ప్రపంచంలోని సర్వ జీవుల్లో ఒక్క ఈశ్వరుడే ఆత్మ రూపంలో ఉన్నాడు. మనం ఇతర జీవులకి ఏదైనా అపకారం చేస్తే సాక్షాత్తు ఆ పరమాత్మకి అపకారం చేసినట్లే." చెప్పాడు.

ఇంతలో రెండు ఏనుగులు ఘీంకారం చేస్తూ వీళ్ళ మీదకి వచ్చాయి. అందరికన్నా ముందు గురువే పరిగెత్తి పారిపోయాడు. ఏనుగులు వెళ్ళిపోయి అంతా తిరిగి కలుసుకున్నాక కొందరు శిష్యులు గురువుని అడిగారు.

"గురువు గారు! ఇందాక సర్వ జీవుల్లో వున్నది ఈశ్వరుడే అని మీరు చెప్పారు. మరి ఏనుగుల్లో కూడా ఈశ్వరుడు ఉన్నాడు కదా? ఆ ఈశ్వరుడికి ఎందుకు మీరు భయపడి పారిపోయారు?"

"పారిపోయింది కూడా ఈశ్వరుడే." బదులు చెప్పాడు గురువు.

71. ఈశ్వరుడి ఇచ్ఛ

ఓ సద్గురువు తన శిష్యులకి ధ్యాన యోగాన్ని నేర్పించి వాళ్ళని ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి దిశలో నడిపిస్తున్నాడు. ఓ రోజు ఆ గురువు గారి కాళ్ళు స్వాధీనం తప్పాయి. నడవలేక మంచాన పడ్డాడాయన. శిష్యులంతా ఆ రోగానికి వైద్యం చేయించుకోమని ఆయన్ని ప్రార్థించారు.

"పూర్వ జన్మలో నేను చేసిన పాపానికి ఇది శిక్ష. దీన్ని అనుభవిస్తే కాని ఆ పాపం పోదు." నిరాకరించాడు గురువు.

"భగవంతుడ్ని ప్రార్థిస్తే మీ రోగాన్ని ఆయన తొలగించేస్తాడు కదా? పోనీ ఆ పని చేయండి." కోరారు శిష్యులు.

"పిచ్చివాళ్ళల్లారా! భగవంతుడి ఇచ్ఛ లేకుండా ఈ జబ్బు నాకు వచ్చిందనుకుంటున్నారా? ఇంక దీన్ని తొలగించమని ఆయన్ని నేనెలా ప్రార్థించేది?" నిరాకరిస్తూ చెప్పాడు గురువు.

72. శాంతి మార్గం

రకరకాల సమస్యలతో అల్లల్లాడుతున్న ఒక వ్యక్తికి, తమ గ్రామానికి ఓ బౌద్ధ భిక్షువు వచ్చాడని తెలిసింది. అతని దగ్గరకి వెళ్ళి చెప్పాడు.

"స్వామీ! నాకు శాంతి కావాలి. దాన్ని పొందే మార్గం చెప్పండి."

ఆ బౌద్ధ భిక్షువు నవ్వి జవాబు చెప్పాడు.

"ఏముంది? 'నాకు కావాలి' తీసేస్తే ఇక మిగిలేదంతా శాంతే కదా నాయినా."

73. అసలైన బలం

తన కుటుంబ సభ్యులతో పిక్నిక్‌కి వెళ్ళిన ఓ తొమ్మిదేళ్ళ కుర్రాడు అక్కడున్న చిన్న చిన్న కొండ రాళ్ళని ఓ చోట కుప్పగా పోయసాగాడు. ఓ పెద్ద రాయిని ఎత్తడం అతనికి సాధ్యం కాలేదు. దాని చుట్టూ తన చేతి వేళ్ళని బిగించి, ఊపిరిని బిగబట్టి దాన్ని పైకి లేపడానికి విశ్వప్రయత్నం చేసి విఫలమయ్యాడు.

అది గమనించిన అతని తండ్రి ఆ కుర్రాడి దగ్గరకి వెళ్ళి చెప్పాడు.

"నీకున్న బలమంతా వుపయోగిస్తే దాన్ని ఇట్టే ఎత్తగలవు కదా? మరి వుపయోగించవే?"

"ఉపయోగించాను నాన్నా. నా బలమంతా ఉపయోగించినా దీన్ని లేపలేక పోయాను." చెప్పాడు వాడు.

"నా మాట నీకర్థం కాలేదు. నేను నీకున్న బలం కాదా?" అని నవ్వి ఆయన ఆ రాతిని లేపి రాళ్ళకుప్ప మీదకి విసిరేసాడు.

మన జీవితాల్లో కూడా ఇలాగే మనం మోయలేని బరువులని మోయాలని ప్రయత్నిస్తుంటాం కాని దైవ బలం కోసం మనం ప్రార్థించం. దైవ బలమే నిజమైన బలం.

74. దేవుడి కన్నా గొప్పవాడు

ఓ రాజు తన రాజ్యాన్ని బాగా విస్తరించాక, తనని మించిన వాడు లేడన్న అహంకారంతో విర్రవీగసాగాడు. అది ఆ రాజు నడకలో, మాటల్లో, ప్రతీ చర్యలో వ్యక్తం అయేది. ఇది చూసి చాలామంది మనసులోనే ఆయన్ని అసహ్యించుకోసాగారు.

ఓ రోజు రాజు సభలోని ఓ మహా పండితుడ్ని చూసి అడిగాడు.

"నేను గొప్ప వాడినా? లేక ఆ దేవుడా? సరైన జవాబు చెప్పండి."

"నిస్సందేహంగా ఆ దేవుడి కన్నా మీరే గొప్పవారు." తడుముకోకుండా ఆ పండితుడు జవాబు చెప్పాడు.

"ఎందుకని?" దర్పంగా చూస్తూ అడిగాడు రాజు.

"ఎందుకంటే మీ ఆజ్ఞకు బద్ధులు కానివారిని మీరు మీ దేశం నించి బహిష్కరించగలరు. కాన భగవంతుడు తన సృష్టిలో తనకి బద్ధుడు కాని ఏ జీవినీ తన దేశంనించి బహిష్కరించలేడు. ఎందుకంటే ఈ పృథ్వి మీద ఆయనకి చెందని ప్రదేశం అంటూ లేనేలేదు కదా."

ఆ జవాబుకి ముందు రాజుకి కోపం వచ్చినా, ఆలోచించాక తన తప్పిదానికి కారణం అయిన తనలోని అహంకారమే అని రాజుకి అర్థం అయింది. దాంతో క్రమేపి రాజులోని అహం నశించింది.

75. కాలం-న్యాయం

ఓసారి మాతా అమృతానందమయి ఆశ్రమవాసులలో ఒకరికి ఇంకొకరితో పోట్లాట వచ్చింది. ఆ రెండో అతను తప్పు చేసాడు. దాంతో మొదటివాడు మాత దగ్గరకి వెళ్ళి రెండవ అతని మీద ఫిర్యాదు చేసాడు. విచారణలో నిజం తేలాక అమ్మ అతన్ని ఆశ్రమం నించి తప్పక పంపేస్తుందని మొదటివాడు భావించాడు కాని అలా జరగక పోగా, అమ్మ రెండోవాడితో మృదువుగా వ్యవహరించడం చూసి మొదటివాడు దిగ్భ్రాంతి చెందాడు.

దాంతో మొదటివాడు అమ్మని అడిగాడు.

"వాడిని శిక్షించి న్యాయం చెయ్యలేదేమమ్మా?"

అప్పుడు మాతా అమృతానందమయి చిన్నగా నవ్వి ఇలా జవాబిచ్చింది.

"గురువు ఆస్థానంలో న్యాయం జరగదు. ఇక్కడ కేవలం దయా దాక్షిణ్యాలే లభిస్తాయి. కాలం అనే న్యాయస్థానంలో మాత్రమే సరైన సమయంలో కర్మ ఫలించాక ఎవరికైనా న్యాయం తప్పక లభిస్తుంది."

76. హెచ్చరిక

పూర్వం గురు శిష్యులు ఇద్దరు కాశీకి వెళుతున్నారు. వారు ఓ అడవి మార్గంలో ప్రయాణిస్తూండగా అకస్మాత్తుగా గురువు ఆగి అప్పుడే మొలకెత్తుతున్న ఓ మొక్కని చూపించి చెప్పాడు.

"దాన్ని పీకేయ్."

శిష్యుడు దాన్ని రెండు వేళ్ళ మధ్యా పట్టుకుని సుతారంగా పీకేసాడు.

మరి కొంత దూరం వెళ్ళాక గురువు దాని కంటే పెద్దగా వున్న మొక్కని చూపించి చెప్పాడు.

"దీన్ని కూడా పీకేయ్."

శిష్యుడు దాన్ని ఒక్క చేత్తో పట్టుకుని పీకేసాడు. ఇంకొంచెం దూరం వెళ్ళాక చిన్న చెట్టుని చూపించి దాన్నీ పీకేయమని గురువు చెప్తే, శిష్యుడు రెండు చేతులతో దాన్ని పట్టుకుని అతి ప్రయాసతో పెకలించగలిగాడు. మరి కొంత దూరం వెళ్ళాక ఊడలు వేలాడే మర్రి చెట్టుని చూపించి గురువు దాన్ని పీకేయమని శిష్యుడితో చెప్పాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా దాన్ని పీకడం శిష్యుడి వల్ల కాలేదు.

"వత్సా! మనలోని చెడు సంస్కారాలు ఈ మొక్కల్లాంటివే. మనకి కలిగే చెడు వ్యామోహాలని గుర్తించగానే మొదట్లోనే వాటిని పెరికి వెయ్యకపోతే, అవి పెరిగి ఊడలూనాక ఇక పెకలించడం మన వల్ల కాదు. కాబట్టి వ్యసనాలని చేరదీస్తే తర్వాత వాటిని వదిలించుకోవడం కష్టం." హెచ్చరించాడు గురువు.

77. జిజ్ఞాసువు లక్షణం

ఓ యువకుడు బ్రహ్మవిద్యని అభ్యసించడానికి ఓ ఆశ్రమానికి వెళ్ళి ఓ గురువుని కలిసాడు. తను వచ్చిన పని చెప్పాడు.

"చాలా దూరం ప్రయాణించి వచ్చావు. ముందు భోజనం చేసి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకో." చెప్పాడు గురువు.

అన్నం వడ్డించే శాలకి తీసుకెళ్ళారు శిష్యులు. అతనికి అన్నం వడ్డించాక చెప్పారు వాళ్ళు.

"ఇక్కడ రెండు రకాల కూరలున్నాయి. కారం, ఉప్పు, పులుపు లేకుండా చేసింది ఒకటి. ఇంకో దాంట్లో అన్నీ సమపాళ్ళలో వేసి రుచిగా చేసిన కూర. నీకేది కావాలనుకుంటే అది వేసుకో."

ఆ యువకుడు భోజనం చేసి కాసేపు విశ్రమించాక గురువుని మళ్ళీ కలిసాడు.

"నాయినా! జిజ్ఞాసువు లక్షణం ఇంద్రియాలకి వశుడై ఉండక పోవడం. రుచికి లోబడినవాడు వేదాంతానికి పనికిరాడు. తగిన సాధనతో దానిమీద కొంతైనా ఆధిపత్యాన్ని సంపాదించకున్నాక వచ్చి కలు." చెప్పి గురువు ఆ యువకుడ్ని వెనక్కి పంపించేసాడు.

78. ఎవరు?

ఓ రోజు బుద్ధుడ్ని ఒకరు అడిగారు.

"స్వామి! మీరు ప్రవక్తా?"

"కాదు." జవాబు చెప్పాడు బుద్ధుడు.

"పోనీ మీరు బాధలని తొలగించేవారా?"

"ఊహు."

"ఐతే మీరు బోధకుడై వుండాలి."

"నేను బోధకుడ్ని కూడా కాను." చెప్పాడు బుద్ధుడు.

"మరి మీరు ఎవరు?" ప్రశ్నించాడు అతను.

"నేను నిద్ర లేచిన వాడిని." జవాబు చెప్పాడు బుద్ధుడు.

79. సంసారం-పండుమిర్చి

రాధాకృష్ణ సన్న్యాసాశ్రమం స్వీకరించాలనే స్థిరమైన అభిప్రాయంతో వున్నాడు కాని అతని మిత్రులు అతన్ని వద్దని వారించారు. సంసారంలోనే ఎక్కువ సుఖం వుందని నచ్చచెప్పే ప్రయత్నం చేసారు.

మర్నాడు రాధాకృష్ణ చురుక్కుమనే కారం గల ఎర్రటి పండు మిరపకాయల కుప్ప ముందు కూర్చుని ఒక్కో మిరపకాయ తినసాగాడు. కొద్ది సేపటికి అతని మిత్రులకీ విషయం తెలిసి గబగబ అతని దగ్గరకి పరిగెత్తుకుని వచ్చారు. కళ్ళల్లోంచి, నోట్లోంచి నీళ్ళు కారుతూండగా వాటిని తింటున్న రాధాకృష్ణని చూసి అడిగారు వాళ్ళు.

"ఇదేం పని? కారం అని తెలిసీ వీటిని ఎందుకు తింటున్నావు?"

"ఏపిల్‌లా పండాయి కాబట్టి ఈ పండు మిరపకాయల్లో ఒక్కటైనా తియ్యది వుండదా అని వీటిని తింటున్నాను." జవాబు చెప్పాడు రాధాకృష్ణ.

"మూఢుడా! ఎర్రగా పండినా పచ్చిమిర్చిలో తీపి కాయ కోసం వెదకడం మూర్ఖుల పని." అరిచారు మిత్రులు.

"సంసారంలో సుఖాలని వెదికే మీకన్నా నాది మూర్ఖత్వమా?" నవ్వాడు రాధాకృష్ణ.

80. పిండి కొద్దీ రొట్టె

వయసు మళ్ళిన ఓ వ్యాపారస్థుడు ఓ రాత్రి నిద్రలో మరణించాడు. యమభటులు వచ్చి అతన్ని యమధర్మరాజు దగ్గరకి తీసుకు వెళ్ళారు. చిత్రగుప్తుడు అతని పాపపుణ్యాల చిట్టాని తిరగేసి చెప్పాక యముడు అతన్ని కొద్దికాలం స్వర్గానికి వెళ్ళి వుండమని తీర్పు చెప్పాడు.

ఆ ప్రకారం యమభటులు అతన్ని స్వర్గలోకంలోకి తీసుకెళ్ళారు. విశాలమైన తళతళలాడే రోడ్ల మీద అటు ఇటు వున్న ఎత్తైన పదంతస్థుల

భవంతులని చూస్తూ అతను యమభటులని అనుసరించాడు. యమభటులు ఆ రోడ్డుని దాటి ఓ మట్టిరోడ్డులోకి దారితీసారు. అక్కడున్న గుడిసెల్లోని ఓ గుడిసె ముందు ఆగి వారు అతనికి చెప్పారు.

"ఈ గుడిసే నీ నివాస స్థలం."

"ఇదేమిటి? మనం దాటివచ్చిన ఖరీదైన భవంతుల మాటేమిటి? నన్ను అందులో ఓ దాంట్లో వుంచచ్చుగా?" అడిగాడు ఆ వ్యాపారస్థుడు.

"మీరు భూమి మీద వుండగా మాకు పంపిన డబ్బుతో మీకు ఇంతకంటే చక్కటి వసతిని ఏర్పాటు చేయలేం." జవాబు చెప్పి వెళ్ళిపోయారు యమభటులు.

81. సావాస దోషం

ఓ మహాత్ముడు ఓ వూరి మీదుగా వెళ్తున్నాడు. కొందరు ఆసక్తిపరులు ఆయన్ని దర్శించి తమకేదైనా మంచి విషయాలు బోధించమని కోరారు. ఆయన కొద్ది క్షణాలు వారి వంక తేరిపార చూసి అడిగారు.

"చేపల గంపని ఎత్తుకున్న వాడితో సావాసం చేస్తే మీకు ఏం వాసన అంటుకుంటుంది?"

"చేపల వాసన." జవాబు చెప్పారు వారిలోని ఒకరు.

"అత్తరు, పన్నీరు అమ్ముకునే వారితో సావాసం చేస్తే?"

"సువాసన." జవాబు చెప్పాడు ఇందాకటి వ్యక్తి.

"ఇదే విధంగా కేవలం లౌకిక విషయాల మీద ఆసక్తి చూపే దుష్టులతో సావాసం చేస్తే దుర్గుణాలే మనకి అంటుకుంటాయి. అదే ధర్మబద్ధమైన ప్రవర్తన కలిగి, దైవభక్తి పరులైన వారితో సావాసం చేస్తే ఆ సద్గుణాలే మనకి అబ్బుతాయి. అందుచేత సజ్జన సాంగత్యం నిత్యం పొందాలి." బోధించాడు ఆ మహాత్ముడు.

82. స్వర్గార్హత

చిత్రకారుడైన ఓ భక్తుడు రామాయణాన్ని అందమైన బొమ్మలుగా గీసాడు. నాస్తికురాలైన ఓ రచయిత్రి రాముడ్ని దూషిస్తూ రామాయణాన్ని తనకి అర్థమైన ధోరణిలో రాసింది. వారిద్దరూ వెళ్ళే విమానానికి ఏక్సిడెంటైయింది. వారిద్దర్నీ యమభటులు ఒకేసారి యముడి ముందు ప్రవేశపెట్టారు.

రామాయణాన్ని కడు రమణీయంగా చిత్రించిన చిత్రకారుడికి స్వర్గ ప్రవేశార్హత వుందని యముడు నిర్ణయించాడు. అంతే కాదు. రామాయణాన్ని విమర్శిస్తూ రాసిన రచయిత్రి కూడా స్వర్గానికి అర్హురాలని యముడు నిర్ణయించాడు. నివ్వెర పోయిన ఆ చిత్రకారుడు యముడ్ని వెంటనే అడిగాడు.

"రాముడ్ని దూషిస్తూ కావ్యం రాసిన ఆమెని నరకానికి పంపాలి. బదులు స్వర్గానికి ఎలా అర్హత సంపాదించిందో వివరిస్తారా?"

"తప్పకుండా. ఆమె తను రాసిన కావ్యంలో అనేక వేలసార్లు రాముడి పేరు రాసి లిఖిత జపం చేసింది. రామ భక్తుడవైన నువ్వే చెప్పు. మనిషి స్వర్గానికి వెళ్ళడానికి రాముడి ఒక్క లిఖిత జపం చాలదా?"

83. అసలు కారణం

వర్షం పడుతున్న రోజు ఓ గృహస్థు జరూరు పని మీద చలిలో గొడుగు వేసుకుని సగం తడుస్తూ ఇంట్లోంచి బయటకి వెళ్ళాడు. తన ఎదురింటి అరుగు మీద చూరు కింద తడవకుండా కూర్చుని తాపీగా భగవద్గీతని చదువుకుంటున్న ఓ సన్యాసిని చూసి అనుకున్నాడు. 'ఎంత హాయిగా వున్నాడు? నాలా వానలో తడవాల్సిన పని లేదు. సన్యాసి సుఖి-సంసారి దుఃఖీ' అని ఇందుకే అంటారు కాబోలు.

ఆ రాత్రి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాక గృహస్థు వేడినీళ్ళతో స్నానం చేసి, భార్య పెట్టిన వేడి వేడి అన్నం తిని, చలికి వున్ని శాలువా కప్పుకుని కిటికీ

లోంచి బయటకి వస్తే, జోరున కురిసే వర్షం వల్ల భిక్షకి కదలలేక నకనకలాడే కడుపుతో పడుకుని వున్న ఆ సన్న్యాసిని చూసి మళ్ళీ అనుకున్నాడతడు, 'పొరబడ్డాను. సన్న్యాసీ దుఃఖీ-సంసారి సుఖీ'.

నిజానికి ఆ రెండు సందర్భాల్లో సన్న్యాసి సుఖంగానే వున్నాడని గృహస్థుకి తెలీదు. మన సుఖానికీ, దుఃఖానికీ మన మనస్సే ఎలా కారణమో, అలా ఇతరులు సుఖంగా వున్నారు, లేదా దుఃఖంగా వున్నారు అనుకోడానికి కూడా మన మనస్సే కారణం.

84. మచ్చలేని బంగారం

ఓ ఆధ్యాత్మికవేత్త అడవిలోని ఓ చిన్న కుటీరంలో వుంటూ తపస్సు చేసుకోసాగాడు. క్రమంగా అతని గురించి విన్న ఆ దేశపు రాజు గూఢచారులని పంపి ఆయన గురించి వాకబు చేసారు. అత్యంత తక్కువ అవసరాలతో జీవించే ఆయన మహానుభావుడని రూఢి చేసుకున్నాక ఆ రాజు ఓ రోజు అడవిలోని ఆయన కుటీరానికి వెళ్ళాడు. ఆయన్ని సేవించి ఓ బంగారపు పళ్ళాన్ని తీసి ఆయనకి ఇచ్చి భక్తిగా చెప్పాడు.

"స్వామీ! దీన్ని మీరు దయతో తీసుకుని నిత్యం ఆహార స్వీకారానికి ఉపయోగించి నన్ను అనుగ్రహించండి."

"నేను మంచి బంగారమా? లేక ఈ కంచంలోని బంగారం మంచిదా?" ప్రశ్నించాడు ఆ ఆధ్యాత్మికవేత్త.

"నిస్సందేహంగా మీరే మచ్చ లేని మంచి బంగారం." తక్షణం జవాబు చెప్పాడు రాజు.

"అయితే ఇది నాకెందుకు? మీరే తీసుకెళ్ళండి."

అని ఆ బంగారు పళ్ళాన్ని ఆయన తిరస్కరించాడు. రాజుకి మచ్చ లేని మంచి బంగారం అంటే ఏమిటో అప్పుడు అర్థమైంది.

85. అందరూ గురువులే

తాత్త్వికుడైన ఓ వ్యక్తికో గయ్యాళి భార్య వుంది. ఆమె అతన్ని అనుక్షణం తిడుతూండేది. ఓ రోజు అతని దగ్గరకి వచ్చి అతని భార్య మరణించిందని చెప్పారు కొందరు. అది తెలియగానే ఆ తాత్త్వికుడు 'అయ్యో! ఇక ఆమె లేదా?' అని బాధగా అన్నాడు.

"నీకు నీ భార్య పోయినందుకు నిజంగా బాధగా వుందా?" అడిగారు వాళ్ళు.

"అవును." జవాబు చెప్పాడు అతను.

"ఇదెక్కడి వింత? నిత్యం తిట్టేవాళ్ళ మీద నీకెందుకు అంత ప్రేమ?" ప్రశ్నించారు వాళ్ళు.

"ఆమె తిట్ల వల్ల నేను నా సహనాన్ని వృద్ధి చేసుకునే అవకాశం కలుగుతూండేది. ఇప్పుడు అది పోయింది కదా అని బాధ." జవాబు చెప్పాడు ఆ తాత్త్వికుడు.

86. అడ్డు

ఓ పండితుడు ఓ ఆత్మ జ్ఞాని దగ్గరకి వెళ్ళి తనకి మోక్షవిద్యని ప్రసాదించమని కోరుకున్నాడు.

వెంటనే ఆ జ్ఞాని తన ఎదురుగా వున్న గ్లాసులో నీళ్ళని పోయసాగాడు. నీళ్ళు నిండి ఆ గ్లాసులోంచి నీరు బయటకి కారుతున్నా పోయడం ఆపలేదాయన.

"ఆగండి. ఖాళీ గ్లాసు నిండాక కూడా నీళ్ళు పోస్తే అవి కారిపోవూ?" చెప్పాడు ఆ పండితుడు.

"ఇప్పుడర్థమైందా? నీ మనసుని నువ్వు ఖాళీ చేసుకుంటే దాన్ని ఆత్మ జ్ఞానంతో నింపగలను. కాని నువ్వు అందులో ఏర్పరచుకున్న వివిధ

అభిప్రాయాలతో అది నిండి వుంటే నీకు ఆత్మజ్ఞానం ఇచ్చినా ప్రయోజనం ఏమిటి? అది అందులోకి వెళ్ళక బయటకి కారిపోతుంది.'' నవ్వుతూ వివరించాడు ఆత్మ జ్ఞాని.

మనలో ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో వున్నవారిలో చాలామందికి ఆ సంబంధమైన స్థిరమైన అభిప్రాయాలు ఏర్పడి వుంటాయి. అవే వారికి మోక్షమార్గంలో సాగడానికి అడ్డు నిలుస్తాయి.

87. అసాధ్యం

న్యూయార్క్‌లో ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞుల కాన్ఫరెన్స్ జరిగింది. అందులో అంతా ఇక దేవుడి అవసరం లేదని తీర్మానించారు. ఒక బృందం దేవుడి దగ్గరకి వెళ్ళి ఆయనతో చెప్పింది.

''ఓ దేవా! ఇక మా మానవులకి నీ అవసరం లేదు. మనిషి శరీరంతో క్లోనింగ్ చేసి ఎన్ని శరీరాలనైనా ఇక మేం సృష్టించుకునే శక్తిని సంపాదించుకున్నాం. కాబట్టి ఇక నీకు గుళ్ళు కట్టం. ఉన్న గుళ్ళల్లో పూజలు ఆపేయదలచుకున్నాం.''

దేవుడు చిరునవ్వుతో జవాబిచ్చాడు.

''అలాగే. కానీ ఆ విషయం నాకు నిశ్చయంగా తెలిసేలా ఓ మానవ శరీరాన్ని సృష్టించి చూపించండి. అప్పుడు మీరు సర్వ స్వతంత్రులని ఒప్పుకుంటాను.''

''అలాగే' అని వాళ్ళు వంగి నేల మీది మట్టిని తీసుకుంటూంటే దేవుడు 'ఆగండాగండి. నా మట్టిని ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు? మీ మట్టిని మీరే సృష్టించుకోండి.'' అని అభ్యంతరం చెప్పాడు.

అది తమకి అసాధ్యమని గ్రహించిన ఆ శాస్త్రజ్ఞుల బృందం సిగ్గుపడి దేవుడికి క్షమాపణలు చెప్పి వెనుదిరిగింది.

88. స్వర్గం-నరకం

అడవిలో వేటాడే ఓ యోధుడుకి ఓ ఆశ్రమం కనిపించడంతో లోపలకి వెళ్ళాడు. అక్కడ లేడి చర్మం మీద కూర్చుని ధ్యానం చేసుకుంటున్న ఓ యోగిని చూసి అడిగాడు.

"స్వామీ! స్వర్గం, నరకం అనేవి నిజంగా వున్నాయా? లేక అవి రెండూ కట్టు కథలా?"

"నువ్వు అది కూడా తెలీని పిచ్చి వెధవవి అన్నమాట. నువ్వు కవచం ధరించిన పిట్టల దొరవే తప్ప యోధుడివి అయి వుండవు." ఎగతాళిగా నవ్వుతూ చెప్పాడు ఆ యోగి.

వెంటనే అతని మొహం కోపంతో ఎర్రబడి, వుచ్ఛ్వాశ నిశ్వాసలు పెరిగాయి.

"నువ్విప్పుడు నరకంలో వున్నావు." ప్రసన్నంగా చూస్తూ చెప్పాడు యోగి.

తన కోపానికి సిగ్గుపడుతూ అతను తల దించుకుని చెప్పాడు.

"క్షణికావేశానికి లోనయినందుకు నన్ను క్షమించండి."

"నువ్విప్పుడు స్వర్గం మెట్ల మీద వున్నావు." యోగి నవ్వుతూ చెప్పాడు మళ్ళీ.

89. నిందలు లేని ఊరు

గబగబా తన గురువు దగ్గరకి వచ్చి చెప్పాడు ఆనందుడు.

"స్వామీ! మీరు ఓ స్త్రీని, ఆమె కొడుకుని హత్య చేసారని కొందరు నీచులు వదంతులు లేవదీసారు."

"అలాగా?" చెప్పాడు బుద్ధుడు.

"వెంటనే మనం ఈ వూరు వదిలి ఇంకో వూరు వెళ్ళిపోదాం స్వామీ."

"కాని ఆ వూరిలో కూడా మనల్ని నిందించే నీచులు వుంటారు కదా? ఏం చేద్దాం?" ప్రశ్నించాడు బుద్ధుడు.

"అదే జరిగితే దాన్ని కూడా వదిలి ఇంకో వూరు వెళ్ళిపోదాం స్వామీ."

"ఆనందా! ఐతే మనం వుండేందుకు ఈ ప్రపంచంలో సరైన వూరే దొరకదు. ఓర్పుతో వాటన్నిటిని సహిద్దాం. నిందలెప్పుడూ శాశ్వతం కావు. అవి కాలంలో కరిగిపోతాయి." హితవు చెప్పాడు బుద్ధుడు.

90. ముక్తికి చిట్కా

ఒక సత్రంలో ఇద్దరు యాత్రికులు బస చేసారు. వారిలో ఒకడి దగ్గర డబ్బు మూట వుంది. మరొకడు బీదవాడు. ధనవంతుడి దగ్గర డబ్బున్న సంగతి బీదవాడు గమనించాడు. దాన్ని దొంగిలించి రాత్రికి రాత్రే ఉడాయించాలని బీదవాడు అనుకున్నాడు. ఆ రాత్రి ధనవంతుడు నిద్ర పోయేదాకా దొంగ నిద్రని నటిస్తూ బీదవాడు నిద్ర పోలేదు. ధనవంతుడు గాఢ నిద్ర పోయాక బీదవాడు అతని సంచీని వెదికాడు. ధనం మూట కనిపించలేదు. తర్వాత ధనవంతుడి దిండు కింద, పక్క కిందా వెదికినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఎంత వెదికినా బీదవాడికి ధనవంతుడి ధనం మూట కనిపించలేదు.

మర్నాడు ధనవంతుడు సత్రం ఖాళీ చేసి వెళుతూ బీదవాడి దిండు కింద దాచిన తన ధనం మూటని తీసుకుని తన దారిన తను వెళ్ళిపోయాడు.

ఇదే విధంగా మనం ముక్తి కోసం ఎక్కడెక్కడో వెదుకుతాం, ఎందరెందరినో ఆశ్రయిస్తాం, ఎన్నెన్ని సాధనలనో చేస్తాం. కాని అది లభించక కొట్టుకు పోతాం. అహం అనే మన దిండు కిందే మోక్షం ఉన్నదని ఎప్పటికో కాని గుర్తించలేం. మనలోని అహం నాశనం అయిన తక్షణం ముక్తి కాంత మనల్ని వరించి తీరుతుంది.

91. సమయం

ఓ స్వామి ఆధ్యాత్మిక ప్రసంగంలో ఇలా చెప్పాడు.

"మనకి ఈ రోజుల్లో ఇతరులకి సహాయం చేయడానికి సమయం చిక్కదు. కనీసం కష్టంలో వున్నవారికి వారి కష్టాలు తీరి మంచి జరగాలన్న బలమైన భావన మనం కలిగి వున్నా చాలు. అది వాళ్ళ బాధలు తీరడానికి సహాయం చేస్తుంది."

ప్రసంగానంతరం స్వామితో సహా అంతా భోజనానికి కూర్చున్నారు. అయన ప్రసంగం విన్న వంటవాడు స్వామి విస్తరిలో చిన్న చిన్న కాగితాలని వడ్డించాడు. వాటి మీద 'చక్కగా వుడికిన అన్నం, కమ్మటి కూర, జీడిపప్పు పాయసం, చిక్కటి పెరుగు' అని వివిధ ఆహార పదార్థాల పేర్లు రాసి వున్నాయి.

"ఇవేమిటి? నన్ను అవమానిస్తున్నావా?" కోపంగా అడిగాడు స్వామి.

"లేదు స్వామి. నాకు చెయ్యి నొప్పిగా వుంది కాబట్టి మీ అందరి కడుపులు నిండాలన్న బలమైన భావనతో ఆ కాగితాల మీద నేను వండాలనుకున్న వాటి పేర్లు రాసి వడ్డించాను. ఇతరులకి సహాయం చేయడానికి మనకి సమయం లేనప్పుడు భావన వాళ్ళ కష్టాలని తీరుస్తుందని ఇందాక మీ ప్రసంగంలో చెప్పారు. ఆ ప్రకారం మీ కడుపులు నిండుతాయి కదా." జవాబు చెప్పాడు వంటవాడు.

మనం మన కాలాన్ని ఇతరులకి సహాయం చేయడానికి వెచ్చిస్తే తప్ప మనకి చిత్తశుద్ధి కలిగి, ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి వుండదు.

92. చీకటి - వెలుగు

చాలా కొండ గుహల్లా ఆ గుహలో కూడా కటిక చీకటి. దాని జీవితకాలంలో అది చీకటిని తప్ప మరేదీ ఎరగదు.

ఓ రోజు దానికో కంఠం వినిపించింది.

"బయటకి వచ్చి వెలుగుని చూడు. సూర్యరశ్మి ఎలా వుంటుందో చూడు."

"వెలుగా? సూర్యరశ్మా? నాకు అవి ఎలా వుంటాయో కూడా తెలీదు. నిజానికి నాకు చీకటి తప్ప ఇంకేం తెలీదు." బదులు చెప్పింది చీకటి గుహ.

"ముందు నువ్వు బయటకి వచ్చి చూడు."

గుహ బయటకి వచ్చి చూస్తే అంతటా వెలుగే. తలెత్తి సూర్యుడి వంక చూస్తూ చెప్పింది గుహ.

"నా గుహలోకి వచ్చి చీకటిని చూడు."

"చీకటంటే?" అడిగాడు సూర్యుడు.

"వచ్చి చూడు. నీకే తెలుస్తుంది."

సూర్యుడు గుహలోకి వచ్చి చూసాడు.

"ఏదీ? నీ చీకటిని చూపించు." అడిగాడు సూర్యుడు.

కాని గుహలో వెలుతురు తప్ప చీకటి ఎక్కడా లేదు!

ఇలాగే జ్ఞానమనే వెలుగు మనిషిలోకి ప్రవేశించాక అధర్మమనే అజ్ఞానం సంపూర్ణంగా, శాశ్వతంగా తొలగిపోతుంది.

93. ఆఖరి కోరిక

ఓ బ్రహ్మజ్ఞాని గురించి విన్న కొందరు పొరుగూరు నించి ఆయన్ని దర్శించుకోడానికి వచ్చారు. సాధారణంగా అలాంటివారు అతి తక్కువ అవసరాలతో జీవిస్తూంటారు. కాని అతని చుట్టూ వున్న అనేక విలాస వస్తువులని చూసి వాళ్ళకి ఆశ్చర్యం కలిగింది.

తమ ఊరికి వెళ్ళాక వాళ్ళు ఇరుగు పొరుగుకి చెప్పారు.

"ఆయన దైవాన్వేషణ నించి వైదొలగాడు. ఓ మహారాజుకి కూడా లభ్యంకాని వస్తువులు ఇచ్చే భోగాలని అనుభవిస్తున్నాడు."

ఆ సంగతి ఎవరో వెళ్ళి బ్రహ్మజ్ఞానికి చెప్తే ఆయన నవ్వి చెప్పాడు.

"ఐతే నాకున్న ఆఖరి కోరిక కూడా తీరిపోయింది."

"ఏమిటా ఆఖరి కోరిక?" ప్రశ్నించారు వారు.

"లోకులు నన్ను చూసి అసూయ పడాలన్న కోరిక. అది తీరింది కాబట్టి ఇంక వీటితో నాకు పనిలేదు." అని తను ఉపయోగించని ఆ విలాస వస్తువులన్నింటినీ ఇచ్చేసి కేవలం మట్టికుండ, చాప మాత్రం వుంచుకున్నాడు. ఎన్ని విలాస వస్తువులు వున్నా అవన్నీ ఆయనని అంటగలిగే శక్తి లేనివని వారు గ్రహించారు.

94. ప్రవర్తన

ఓ వ్యక్తి మరణించాక స్వర్గానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ అతనికి చాలామంది దుర్మార్గులు, అధర్మపరులు కనబడ్డారు. వాళ్ళు అక్కడికి ఎలా రాగలిగారా అని సహజంగానే కలిగే ఆసక్తితో దేవుడ్ని అతను ప్రశ్నించాడు.

దేవుడు నవ్వి అతనికి ఈ సమాధానం చెప్పాడు.

"బిడ్డా! వాళ్ళంతా నీ గురించి కూడా అదే అనుకుంటున్నారు. భూమి మీద వుండగా మనం ఎలా నడుచుకోవాలన్నది దీన్ని బట్టి గ్రహించవచ్చు. ఇతను స్వర్గానికి ఎలా రాగలిగాడు అనే అనుమానం ఎవరికీ కలగని విధంగానే అక్కడ మనం నడుచుకోవాలి."

95. సబబైన కోరిక

ఓ సేల్స్‌మేన్, అతని మేనేజర్, కేషియర్ కలిసి లంచ్ తీసుకోడానికి ఆఫీసు నించి బయటకి వెళ్తుంటే దారిలో వారికో పాత లాంతరు కనబడింది. దాన్ని మేనేజర్ రుద్దితే అందులోంచి ఆశ్చర్యంగా పెద్ద పొగ బయటకి వచ్చి, అందులోంచి ఓ భూతం ప్రత్యక్షం అయింది.

"మీకు ఏం కావాలో తలా ఒకటి కోరుకోండి." చెప్పిందా భూతం.

"నాకు గోవా బీచ్‌లో వున్న ఏదైనా ఫైవ్ స్టార్ హోటల్‌లో వారం పాటు గడపాలని వుంది." వెంటనే వుత్సాహంగా కోరాడు కేషియర్.

"అలాగే." అని భూతం అనగానే కేషియర్ అక్కడ నించి తక్షణం మాయం అయిపోయాడు. అది చూసి సేల్స్‌మేన్ భూతాన్ని కోరాడు.

"నేను హవాయ్ దీవుల్లోని సెవెన్ స్టార్ హోటల్‌లో పది రోజులు గడపాలి."

భూతం సరేననగానే, అతనూ మాయం అయాడు. మేనేజర్ వంక చూసి అడిగింది భూతం - నీకేం కావాలని.

"వాళ్ళిద్దరూ లేకుండా నేను ఆఫీసుని ఎలా నడపగలను? నా లంచ్ అయి నేను ఆఫీసుకి చేరుకునేసరికి వాళ్ళిద్దరూ ఆఫీసులో వుండాలి." కోరాడు మేనేజర్.

నీతి: మీ కోరికల గురించి ముందుగా మీ బాస్‌తో చెప్పి అవి సబబైనవేనా అని ఆయన్ని అడగండి. మీకున్న ఏకైక బాస్ దేవుడే అని కూడా గుర్తుంచుకోండి.

96. ఊసరవెల్లి

ముగ్గురు మనుషులు మూడు సందర్భాల్లో విడివిడిగా తమ గ్రామ సమీపంలోని అడవిలోకి వెళ్ళివచ్చారు. ఆ ముగ్గురూ తిరిగి వచ్చాక ఎవరికి వారు తాము ఊసరవెల్లిని చూసామని చెప్పారు.

"ఎలా వుందది?" దాన్ని అంతదాకా చూడని గ్రామస్థులు ఆసక్తిగా ప్రశ్నించారు.

"ఎర్రగా వుందది." చెప్పాడు మొదటి వాడు.

"ఎరుపు కాదది. ఆకుపచ్చగా వుంది." చెప్పాడు రెండోవాడు.

"కానేకాదు. ఊసరవెల్లి పసుపు పచ్చగా వుంది." చెప్పాడు మూడోవాడు.

దేవుడు ఎలా వుంటాడో ఇతరులు చెప్పింది ఖండించి, తను చూసిన దేవుడ్ని చెప్పేవాడు, అడవిలోకి వెళ్ళి ఊసరివెల్లిని చూసివచ్చిన ఆ ముగ్గురు మనుషుల్లాంటివారే.

97. సహాయం

ఓ బాటసారి ఓ గ్రామంలోంచి వెళ్తూ, చలిలో వణుకుతూ ఆకలిగా వున్న ఓ అనాథ బాలుడ్ని చూసాడు. ఆ బాటసారికి దేవుడి మీద వెంటనే కోపం వచ్చింది. తలెత్తి పైకి చూస్తూ కోపంగా అరిచాడు.

"ఓ దేవుడా! ఎందుకు నువ్వు ఇలాంటివి అనుమతిస్తున్నావు? ఈ బాలుడి కోసం నువ్వేమైనా చేయరాదా?"

వెంటనే పైనించి దేవుడి కంఠం వినిపించింది.

"ఆ బాలుడి కోసం నేనేం చేయలేదని నువ్వు ఎందుకు అనుకుంటున్నావు? వాడికి సహాయం చేస్తావనే నిన్నా దారిలో వెళ్ళేలా చేసాను."

98. ఉన్నది-పోయింది

ధార్మికుడైన ఓ ధనవంతుడు తన ఊళ్ళోని గడ్డు రోగాలు వచ్చిన వాళ్ళు చికిత్స కోసం దూరప్రాంతానికి వెళ్ళడం గమనించాడు. అలాంటివాళ్ళకి తమ ఊళ్ళోనే వైద్య సౌకర్యం కల్పించాలన్న సదుద్దేశంతో తన ఖర్చుతో ఓ పెద్ద హాస్పిటల్‌ని నిర్మించాడు. నిర్వహణ కోసం దాన్ని ప్రభుత్వానికి అప్పగించాడు.

కొద్ది కాలం తర్వాత అతని వ్యాపార పరిస్థితులు తారుమారై, వ్యాపారంలో విపరీతంగా నష్టం వచ్చింది. ఉన్న డబ్బంతే పోయి పూర్తిగా దివాలా తీసాడు. అతని బంధు మిత్రులు కొందరు అతన్ని కోపంగా మందలించారు.